

Embedsmænd, hvilke han har henført under den samlede Sum. — Jeg tror, at, naar denne Sag kommer til Behandling i et Udvalg, vil det være en Opgave for dette Udvalg nærmere at undersøge, hvilke Indtægter der fra Universitetet og de i Forbindelse med dette staaende Anstalter og Hverv tilflyde de enkelte Embedsmænd og Bestillingsmænd ved Universitetet. Der vil vise sig en paafaldende Ulighed i saa Henseende. Der er en Mængde forskellige Rilder, fra hvilke Indtægter tilflyde de Paagældende, men rigtignok ingenlunde i lige Maal, hvilket jo ogsaa er blevet fremhævet i Universitetsudvalgets Betænkning. Foruden den egenlige Lønning er der jo Bolig, Brændsel og Husleie, under forskellige Former endogsaa, der er særlige Smaagager, saasom Regentprovestens, samt saadanne, der opbeværes af inspectores, kvæsturæ, Medlemmerne af Stipendiebetyrelsen og Direktørerne for Et eller Andet. Der er en Distribut, der omtales Side 11—12 i Bilaget. Flere af disse Honorarer omtales i Universitetsudvalgets Betænkning. Hvad der derimod ikke omtales eller ialtsald kun ganske løselig berøres, ere de Indtægter, der komme fra Sforaraterne for Stipendierne, de, der opbeværes af Patronerne for Frue- og Kundefirke og maaske mange andre, som jeg ikke i Dieblirket er istand til at opregne. Størsteparten af disse Emolumenter tilfalde Konfistoriets Medlemmer, og derved faae disse, for en væsentlig Del de ældre Professorer, en langt højere Løn, end det ser ud til efter Udstøfet her, hvorimod de yngre Professorer enten slet ikke eller kun i Undtagelsestilfælde ville faae en højere Løn, end der her i selve Lovforslaget er tilstaaet dem. Hele dette Forhold, tror jeg, bør tages under Overveelse, da det jo maa være en Opgave at opstille en rimelig Skala for hele denne Lønningsklasse ligesom for alle de andre Embedsklassers Lønning, som vi have under Behandling her, og jeg antager, at det Udvalg, hvortil Sagen bliver henvisst, vil lade sig det være magtpaaliggende at faae hele dette Forhold undersøgt. Naar der tages tilbørligt Hensyn til alle disse Emolumenter, vil det vise sig, at den Universitetslærerne tilstaaede samlede Løn ikke er saa lav, som det synes efter de i Finantsloven og Lønningsloven fastsatte Bevillingen. Overimod, naar Beløbet tankes fordelt paa Professorerne og Lærerne i det Hele, vilde man naae ikke saa ganske lidt op over de Summer, som her foreligge officielt for os, og det er dog naturligt, at, da alle disse Bestillinger staa i umiddelbar Forbindelse med Universitetet og fordeles mellem Professorerne af Professorerne selv og ikke kunne komme udenfor Professorernes Kreds, vilde det være ønskeligt, at der kunde opnaas visse Regler for en rimeligere Fordeling af disse Emolumenter end den, der nu

finder Sted. Jeg antager, at det Udvalg, som faar med denne Sag at gjøre, vil søle sig i det Hele opfordret til at tage samtlige de Universitetet vedrørende Forhold under Overveelse, og selv om den ikke vil indføre Bestemmelser om disse i selve Loven, dog vil have for Øie den Ordning, som man maa ønske indført i dem, saaledes, at det Lovforslag, der fremgaar, kan blive et virkeligt Udtryk for Folkethingets Ønsker med Hensyn til Ordningen af Universitetets Forhold. Naar det sker, er jeg overbevist om, at der ogsaa fra Folkethingets Side vil blive viist en saadan Smødelommen mod alle de berettigede Krav paa bedre Lønninger, som kan stilles fra Universitetets Side, og som Videnskabens Tavn i Virkeligheden kræver.

Table: Jeg kunde meget have ønsket, at Universitetets Forhold havde foreligget ikke i et Lønningsforslag, men i et Forslag til en Organisation af Universitetet eller rettere sagt en ren Organisation af Universitetet. Smidlertid ligger det jo i det os forelagte Forslag, at der ikke blot er en Lønningsomlægning, men tillige en Art Organisation af Universitetet for Fremtiden; og det er i den Anledning, at jeg har taget Ordet, dog saaledes, at jeg tillige vil yttre mig med Hensyn til den Maade, hvorpaa den høitagede Undervisningsminister har ment at kunne sørge for Universitetets økonomiske Forhold i Fremtiden. Jeg vil kun forudstikke den Bemærkning, at Universitetetsagen her i Folkethinget er en gammel Bekjendt, som ikke altid har mødt os med det venligste Ansigt, og derfor ikke heller altid er bleven mødt med det venligste Ansigt. Jeg vil forud for mine Bemærkninger om denne Sag udtale, at det for os under vor nuværende Statsforvaltelse maa være en Hovedopgave, at vort eneste Universitet, vor eneste Højskole i Landet, kan fremtræde med en saadan Dygtighed og ubrette saa meget saavel for vor eiendommelige danske Videnskabelighed, som ogsaa for at holde Skridt med den almindelige Dannelses i den hele Verden, at den svarer til sin Opgave. Det er det, jeg vil forudstikke, og jeg vil i den Henseende ikke for mit Bedkommende være tilbøielig til at være karrig overfor de Krav, der ville blive stillede, naar et saabant Hovedhensyn gjøres gjældende. Men det er jo fremhævet af den første ærede Taler her, at det, hvorunder vort Universitet lider i saa høit Grad, er en ulykkelig Sammenblanding af at være en Højskole for Videnskaben, som det hedder: universis disciplinis, samtlige Læresag, og tillige at røgte det Hverv at sørge for Uddannelsen af det Antal Embedsmænd, som den danske Stat kræver, skulle have nogen videnskabelig Dannelses for at beklæde de Stillinger, hvortil en saadan kræves her i Landet. Det er disse to Sider, som det